

Regionų komiteto nuomonė. Europos Sąjungos kosmoso programa ir Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra

(2019/C 86/20)

Pranešėjas	Rakverės miesto tarybos (est. Rakvere linnavolikogu liige) narys Andres JAADLA (ET/ALDE)
Pamatinis dokumentas	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013, (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES
	COM(2018) 447 final

POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

1. pripažįsta kosmoso, kaip didelio poveikio technologijos, remiančios daugelį ES politikos sričių, pavyzdžiui, pažangių miestų sprendimų, žemės ūkio, aplinkos, klimato, nelaimių rizikos mažinimo ir reagavimo į jas, migracijos, saugumo, teritorijų planavimo ir kt., svarbą ir pabrėžia galimybes, kurių teikia prieiga prie aukštos kokybės ir naujausių duomenų, tenkinant esamus ir būsimus poreikius, stiprinant Europos konkurencingumą, užtikrinant didelę socialinę ir ekonominę naudą ir didinant Europos saugumą;
2. pritaria Europos Komisijos ES kosmoso strategijos vizijai ir jos įgyvendinimui parengiant ES kosmoso programą. Suvienodinta ir integruota kosmoso programa leis paskatinti jos sudedamųjų dalių sąveiką, padidinti veiksmingumą ir efektyvumą;
3. mano, kad įvairią ES veiklą kosmose reglamentuojant vienu reglamentu bus sudaryta nuosekli sistema ir padidintas matomumas šioje strateginėje srityje;
4. mano, kad ši ES kosmoso politikos reforma yra galimybė iš tikrųjų „atverti vartus“ ir suteikti galimybę labai įvairioms sritims gauti naudos iš vykdomos ir naujos veiklos kosmose;
5. pažymi, kad sinergija energetikos ir kosmoso klausimais yra svarbi tinkamam ES energetikos politikos įgyvendinimui. Vietos ir regionų valdžios institucijos vis aktyviau vykdo veiklą energetikos sektoriuje, todėl reikėtų skatinti įvairias sritis, pavyzdžiui, energetikos infrastruktūros suderinimą taikant palydovines technologijas;
6. ragina Europos Komisiją toliau patikslinti ir nagrinėti kosmoso platformų ir inovacijų partnerystės koncepciją, konkrečiai įvairių subjektų finansinės ir valdymo atsakomybės klausimą, ir pabrėžia, kad tokios iniciatyvos gali būti itin svarbios regionams, įskaitant regionus, kurie driekiasi per daugiau nei vieną valstybę narę;
7. ragina Europos Komisiją pateikti aiškesnių pasiūlymų, kaip paskatinti nacionalines, regionų ir vietos valdžios institucijas, mažąsias ir vidutines įmones, mokslininkus, tyrėjus ir specializuotus programos „Copernicus“ duomenų paskirstymo tinklus aktyviau naudotis Žemės stebėjimo duomenimis, kad šie subjektai gebėtų duomenis paversti piliečiams naudinga informacija ir pasinaudotų šia galimybe;
8. pripažįsta, kad pasiūlyme yra paminėtas kaip galima platesnio ir atviresnio veiklą pradedančių įmonių, naujų rinkos dalyvių, mažųjų ir vidutinių įmonių, kitų ekonominės veiklos vykdytojų, vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo skatinimas visoje tiekimo grandinėje, įskaitant reikalavimą, kad konkurso dalyviai naudotųsi subrangos veikla, tačiau Komitetas norėtų, kad būtų aiškiau nurodyta, kaip kosmoso programa siūloma remti šių vietos ir regionų valdžios institucijų pradines investicijas pradedant naudotis palydovų duomenimis siekiant užtikrinti, kad jos vykdytų savo pareigas susidurdamos su techninėmis, finansinėmis arba su žiniomis susijusiomis kliūtimis;

9. mano, kad reglamente reikėtų geriau paaiškinti, kaip ES ketina spręsti komercinės veiklos vykdytojų kosmose klausimą siekiant remti Europos pramonę sektoriuje, kuris daugeliu požiūriu yra ypatingas dėl savo koncentruoto pobūdžio, dvejopo naudojimo charakteristikos, didelių kliūčių patekimui į jį dėl didelių pradinių investicijų ir susijusių veiksmų, ir mano, kad reikėtų sustiprinti nuostatas, kaip užtikrinti autonomišką prieigą prie kosmoso;

10. akcentuoja, kad pasiūlyme pabrėžiamos valdymo procedūros, susijusios su Europos Sąjungos, Europos Sąjungos kosmoso agentūros kosmoso programos, valstybių narių ir Europos kosmoso agentūros bendradarbiavimu, turėtų užtikrinti, kad nebūtų dubliavimosi ir kad steigiant naują agentūrą nebūtų sukurtos besidubliuojančios struktūros. Viena Komisija neturėtų spręsti dėl papildomų užduočių pavedimo naujai agentūrai – ji būtinai turi konsultuotis su Europos Parlamentu ir Taryba;

11. palankiai vertina didesnę finansavimą kosmoso programai siekiant užtikrinti Europos pavyzdinių kosmoso programų „Copernicus“, „Galileo“ ir EGNOS tęstinumą it tolesnę plėtotę kartu imantis dviejų naujų iniciatyvų, t. y. SST ir GOVSATCOM;

12. apgailestauja, kad konkrečiai programos „Europos horizontas“ kosmoso moksliniams tyrimams skirtas nepakankamas biudžetas, nes tai galėtų suteikti daugiau paskatų ir užtikrinti didesnę saugumą Europos pramonei toliau vystyti šį sektorių ir užtikrinti kuo geresnę pramonės ir mokslinių tyrimų sąveiką;

Bendrosios pastabos ir analizė

13. 2016 m. spalio 26 d. Europos Komisija priėmė Europos kosmoso strategiją. Šios kosmoso strategijos tikslas buvo išdėstyti bendrą strateginę Sąjungos veiklos kosmose viziją kartu užtikrinant tinkamą koordinavimą ir papildomumą su valstybių narių ir Europos kosmoso agentūros (EKA) vykdoma veikla. Reglamento projekte numatytomis konkrečiomis priemonėmis, kuriomis siekiama stiprinti vykdomas programas, kurti naujas programas ir kosmoso politikai skirti 16 mlrd. EUR, padedama įgyvendinti kosmoso strategijos tikslus.

14. Regionų komitetas pritaria ES kosmoso strategijos tikslui ir pripažįsta jos svarbą regionams. Reglamento projektu padedama siekti šių tikslų, tačiau kai kuriais atvejais jo užmojai nėra pakankamai dideli arba nėra aišku, kaip pasiekti rezultatų. Europos piliečiai, įmonės ir mokslinių tyrimų bendruomenės vis aktyviau domisi kosmoso sektoriumi. Tokiomis aplinkybėmis kosminių duomenų ir paslaugų naudojimo įdiegimas ir skatinimas yra gyvybiškai svarbūs siekiant užtikrinti, kad jų nauda pasiektų visuomenę, subnacionalinio valdymo lygmenis ir įmones. Atsižvelgiant į to daromą strateginį poveikį Europos kosmoso politikai, Europos Komisija, kuri reguliariai teikia ataskaitas apie savo veiklą šiuo klausimu Europos Parlamentui ir Tarybai, ir toliau ypatingą dėmesį turėtų skirti kosmoso duomenų ir paslaugų naudojimo įdiegimui ir skatinimui.

15. Kosminių technologijų naudojimas Žemėje teikiamoms paslaugoms remti tampa vis svarbesnis. Kosmoso sektoriuje veikia daugiau privačių subjektų. Naudojimasis kosmine erdve tapo kasdienio gyvenimo dalimi – prieš 60 metų, kai prasidėjo kosmoso amžius, to nebuvo galima įsivaizduoti, o kosmoso informacija ir paslaugos daro poveikį daugeliui gyvenimo sričių. Kosminės technologijos yra būtinos skaitmeninei ekonomikai, jos yra itin svarbios, kad viešosios paslaugos taptų veiksmingesnės, ir norint suteikti naujų galimybių moksliniams tyrimams. Jau keletą dešimtmečių ES yra svarbi kosminių technologijų naudotoja, ji sukūrė esminius kosmoso komponentus, pavyzdžiui, Europos palydovinės navigacijos sistemą „Galileo“ ir programą „Copernicus“. ES gali pasiekti tai, ko nė viena valstybė narė veikdama atskirai negalėtų padaryti: svarbu bendradarbiauti, jei kosmoso srityje Europa nori atlikti svarbų vaidmenį.

16. Reikėtų pabrėžti glaudesnio mokslo ir kosmoso programų ES bendradarbiavimo, taip pat regionų ir vietos valdžios institucijų vaidmens skatinant geresnes mokslo ir kosmoso veiklos sąsajas su verslumu svarbą. ES turėtų tvirtiau remti skaitmeninių ir palydovinių technologijų plėtrą, o mokslinius tyrimus ir kosmoso reikalams skirtą biudžetą reikėtų glaudžiau koordinuoti, nes šios technologijos pripažįstamos pagrindine inovacijų varomąja jėga įvairiose darniam vystymuisi svarbiose srityse (pvz., skaitmeninimo, dirbtinio intelekto, energetikos, aplinkos, nelaimių rizikos valdymo ir klimato kaitos). Prieiga prie labai technologijoms ir žinioms imlių mokslinių projektų yra itin svarbi kosmoso sektoriaus atečiai ES. Siekiant sustiprinti Europos kosmoso pramonės pajėgumus, svarbu kartu tęsti Europos įmonių ir universitetų arba mokslinių tyrimų institutų dalyvavimą EKA programose rengiant pažangiąsias technologijas kosmoso misijoms ir sistemoms. Reikėtų siekti naudoti verslo plėtrai pasinaudojant ES MVĮ priemone, skirta skatinti verslumą ir sudaryti verslo galimybių palydovinių produktų ir paslaugų srityje būsimose bendrosiose programose.

17. Šiuo pasiūlymu yra įtvirtinama vykdoma veikla kosmose ir kuriama nauja atitinkama veikla, pavyzdžiui, siekiama didinti informuotumą apie situaciją kosmose, nes taip būtų sudaromos sąlygos imtis priemonių kosmose kylančiam pavojui (pvz., susijusiam su kosminėmis šiukšlėmis, avarijomis orbitoje, kosmoso meteorologiniais reiškiniais ir pan.) mažinti. Taip pat planuojama kurti Vyriausybės palydovinio ryšio tinklą (GOVSATCOM), kurį pasitelkiant būtų galima palaikyti ryšį tokiose vietose ir tokiais atvejais, kai įprastiniai ryšių kanalai neveikia.

Pramonės politika ir viešieji pirkimai

18. Kosminės technologijos yra brangios ir imlios žinioms, vadinasi, skatinant jas naudoti įmonėse susiduriama su didelėmis kliūtimis. Be to, vis dar nepakankamai suvokiama kosminių technologijų kaip didelio poveikio technologijų svarba. Visuose regionuose visų dydžių įmonės galėtų kosminę erdvę naudoti labai įvairiai, tačiau būtent mažesnėms įmonėms, atokesniems regionams ar mažesnėms valstybėms narėms gali prireikti papildomos informacijos ar paramos siekiant plėtoti idėjas, kaip išnaudoti kosmoso technologijų potencialą.

19. Tai, kad minimi kosmoso centrai, inovacijų partnerystės ir kita parama inovacijoms yra teigiamas dalykas, be to, pasiūlyme aiškiai nurodomas regionų lygmuo. Tačiau išsamiai nenurodoma, kaip tai pasiekti.

20. Nepaisant šio pasiūlymo nuostatų, dėl konkurencingo ES viešųjų pirkimų pobūdžio, taip pat igūdžių ir išteklių, kurių reikia norint juose dalyvauti, gali būti nustatomos didesnės korporacijoms naudingos sąlygos. Dėl tokios pusiausvyros stokos atėjus laikui galėtų atsirasti rinkos iškraipymų, kurie gali trukdyti veiklą pradedančioms įmonėms, naujiems rinkos dalyviams, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, taip pat vietos ir regionų valdžios institucijoms pasinaudoti ekonominėmis galimybėmis, kurių gali atsirasti įgyvendinant kosmoso programą.

21. Mažosios įmonės gali būti lankstesnės ir greičiau reaguoti, nes jos yra arčiau naudotojų, todėl jos suteikia svarbių vertės grandinės jungčių ir kosmose atlieka tam tikrą vaidmenį. Visuose regionuose įmonės galėtų naudotis kosmosu labai įvairiai ir skirtingu mastu. Mažesnės įmonės, atokūs regionai ir mažos valstybės narės gali lygiomis teisėmis padėti apdoroti didžiulius generuojamų duomenų kiekius ieškant naujų, novatoriškų būdų, kaip juos panaudoti. Regionų valdžios institucijos turėtų naudotis turimomis finansinėmis ir skatinimo priemonėmis, kad padėtų padidinti susidomėjimą naudojimosi palydovinėmis technologijomis rinkos poreikiams patenkinti, pavyzdžiui, paramos sistemomis technologijų inkubatoriams šioje srityje veiklą pradedančioms įmonėms.

22. Nustatant viešųjų pirkimų principus reglamento projekte kalbama apie mažąsias ir vidutines įmones, platų geografinį pasirinkimą, naudojimąsi daugelio tiekėjų paslaugomis, taip pat būtinybę įtraukti visas valstybes nares ir vengti koncentracijos. Reglamento tekste konkrečiai neminimi pasiūlymai remti konkurencingumą.

23. Reikia didinti informuotumą apie galimą rinkos poveikį Europos pramonei ir regionams. Nustatant ES viešųjų pirkimų procedūrą akcentuojami kiti dalykai nei EKA procedūrose dėl geografinio paskirstymo arba teisingos grąžos (*juste retour*). Reikia atsižvelgti į viešųjų pirkimų sistemos pokyčių poveikį regionams, nes EKA viešieji pirkimai yra labai svarbūs daugeliui regionų.

24. Kosmoso srityje nesudaromos vienodos sąlygos, nes kitos šalys turi didžiulius gynybos sektorius, kurie užtikrina investicijas ir kurie remia civilinį naudojimą, nes didžioji veiklos kosmose dalis yra dvejopo naudojimo pobūdžio. Europa turi užtikrinti glaudų bendradarbiavimą ir užtikrinti, kad būtų imtasi visų įmanomų priemonių siekiant panaikinti nevienodas sąlygas ir remti Europos įmones.

25. Vietos ir regionų valdžios institucijos įvairiuose sektoriuose, kuriuos kosmosas gali aprūpinti svarbiais duomenimis (pvz., energetikos, transporto, aplinkos stebėsenos, žemės ūkio ir pažangiųjų miestų sprendimų), turėtų dalyvauti su kosmosu susijusiuose klasteriuose. Regioniniai klasteriai, apimančys daugiau nei vieną valstybę narę, gali būti naudinga kosmoso pramonės politikos priemonė, padedanti didinti ES konkurencingumą ir remti regionų vystymąsi.

26. Šiame reglamente reikėtų geriau paaiškinti, kaip ES ketina spręsti komercinių tiekėjų klausimą, visų pirma su saugumu susijusių duomenų kontekste. Jame apskritai reikėtų konkrečiau nurodyti prioritetus ir tai, ką daryti su privačiomis įmonėmis, bei pripažinti bendrą viešųjų pirkimų su privačiomis įmonėmis teikiamas galimybes.

Informuotumo didinimas ir įtrauki kosmoso politika

27. Kosmoso naudojimas teikia daug galimos naudos vykdant mokslinių tyrimų ir plėtros veiklą ir, tinkamai skatinant ir pristatant bei įtraukus į visus švietimo etapus, gali padėti ugdyti ir įkvėpti naujas mokslininkų ir verslininkų kartas Europoje. Tai ypač svarbu, jei vis didesnės globalizacijos sąlygomis vykdant kosmoso srities veiklą Europa nori išlikti pažangiausia. Regionų ir vietos valdžios institucijos turėtų remti (formaliojo ir neformaliojo) švietimo priemones siekiant didinti jaunosios kartos informuotumą apie naudojimosi palydovinėmis technologijomis teikiamą naudą civilinei ekonomikai ir kasdieniam gyvenimui, įskaitant vietos ir regionų saugumo valdymą.

28. ES turi gerų galimybių remti mokslinių tyrimų veiklą, keitimąsi informacija ir pan. Pasiūlyme šiai kosmoso politikos sričiai dėmesio skiriama nedaug. Mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą būtų galima paminėti dažniau ir konkrečiau. Atrodytų, kad dabartinėje teksto redakcijoje pramonės ir mokslinių tyrimų sąveika yra akcentuojama nepakankamai.

29. Reikėtų skatinti sinergiją kibernetinio saugumo srityje, nes kibernetinis saugumas yra susijęs su visais veiklos kosmose aspektais (antžeminis segmentas, palydovas, aukštynkryptės ir žemynkryptės linijos ir duomenys).

„Galileo“ ir „Copernicus“

30. Naudojant „Galileo“, ES pasaulinę palydovinės navigacijos sistemą, padėties nustatymo duomenys pateikiami nemokamai – taip Europai suteikiama strateginė autonomija. Europos geostacionarinė navigacinė tinklo sistema (EGNOS) yra regioninė europinė sistema. Dabartinėje geopolitinėje aplinkoje, kuri yra sudėtinga ir nenuspėjama, Europos savarankiškumas yra labai svarbus. Palydovų duomenų svarba nuolat didėja. Ateities technologijos, pavyzdžiui, autonominiai automobiliai, – tai tik vienas pavyzdys. Naudojant „Galileo“ visose valstybėse narėse suteikiama galimybė kurti naujas paslaugas ir produktus, taip pat mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Tokios galimybės ir būdai iš jų pelnytis turi būti prieinamai pateikiami, siekiant skatinti plačiai jomis naudotis.

31. Programos „Copernicus“ duomenimis nesinaudojama taip plačiai, kaip būtų galima, net jei šiais duomenimis galima naudotis nemokamai. Reikia imtis priemonių, kuriomis būtų skatinama platesniu mastu naudotis šiais duomenimis. Reglamente kalbama apie duomenų vertės grandinę, kuri padėtų skatinti plačiau naudotis duomenimis. Kai dideliais duomenų kiekiais naudojasi labai daug naudotojų, labai svarbi greita ir saugi prieiga. Tai labai svarbu regionams, nes įmonės, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, visur gali kurti naujas, turimais duomenimis grindžiamas paslaugas.

32. Teigiamas dalykas yra tas, kad siūloma priemonių, kuriomis siekiama teikti prieigos prie duomenų ir informacijos paslaugas. Tolesnės grandies palydovinių paslaugų ir taikomųjų programų sektoriui kurti būtų svarbu teikti tikslingesnę paramą iš ES ir nacionalinių šaltinių. Pasiūlyme pripažįstama būtinybė skatinti vietos valdžios institucijas, mažąsias ir vidutines įmones, mokslininkus, tyrėjus, specializuotus programos „Copernicus“ duomenų paskirstymo tinklus bei nacionalines ir regionines įstaigas naudotis Žemės stebėjimo duomenimis ir technologijomis, taip pat sudaryti tam palankesnes sąlygas, tačiau lieka neaišku, kaip to bus siekiama.

SST

33. Pasiūlymas dėl kosmoso stebėjimo ir sekimo sistemos (SST) yra svarbus ir naudingas žingsnis atsižvelgiant į didėjantį naudojimosi kosmosu intensyvumą.

34. Nuostatose dėl SST taikymo srities, reikėtų aiškiai nurodyti platų suinteresuotųjų subjektų visose ES dalyse dalyvavimą, įskaitant naudojimąsi esamais sprendimais, kurie gali apimti komercinius sprendimus siekiant greitai ir veiksmingai teikti paslaugas SST naudotojams.

GOVSATCOM

35. GOVSATCOM tiesiogiai patenkins valstybių narių, kurios negalėjo sukurti savo kosmoso sistemų, poreikius taip sukuriant tiesioginę pridėtinę ES veiksmų vertę.

36. Kai kuriems regionams, pavyzdžiui, pasienio regionams, GOVSATCOM gali būti itin svarbus. Iš pradžių ši veikla bus vykdoma visų pirma pasitelkiant valstybės nares, tačiau vėliau (galbūt po to, kai 2024 m. bus atliktas vertinimas) – pasitelkiant tiesiogiai regionus, kurie galės prisidėti prie agentūros vykdomos veiklos.

Prieiga prie kosmoso

37. Prieiga prie kosmoso yra svarbi tam tikroms sistemoms ir programoms, pavyzdžiui, pasaulinei palydovinės navigacijos sistemai (GNSS), programoms „Copernicus“ ir „Galileo“. Siekdama užtikrinti tvarumą Europa turėtų užsitikrinti autonomišką ir nepriklausomą prieigą prie kosmoso. Pradėti vykdyti veiklą, kai yra nemažų prieigos kliūčių, brangiai kainuoja ir yra sudėtinga, todėl reikėtų apsvarstyti galimybę remti modernią, veiksmingą ir lanksčią palydovų paleidimo infrastruktūrą.

38. Tokios priemonės gali apimti, pavyzdžiui, pritaikytos viešųjų pirkimų politikos formavimą, skirtą Europos institucijų paleidimams, taip pat nuoseklią kritinės infrastruktūros gyvybingumo politiką. Reglamente reikėtų aiškiai paminėti galimybę sutelkti palydovų paleidimą, kurti alternatyvias palydovų paleidimo technologijas ir remti antžeminę infrastruktūrą.

Organizaciniai klausimai

39. Pagrindinis organizacinis pasiūlymas yra stiprinti Europos GNSS agentūros vaidmenį, kad ji nebebūtų konkrečiai programai („Galileo“) vykdyti skirta agentūra, o taptų ES kosmoso agentūra, kuri kuriama greta Europos kosmoso agentūros (EKA) ir kyla didelė rizika, kad veikla bus dubliuojama ir kuriamos besidubliuojančios struktūros. To reikia vengti, pavyzdžiui, prieš pavedant užduotis Europos GNSS agentūrai privaloma kruopščiai patikrinti, galbūt kai kurios kompetencijos sritys jau priklauso EKA. ES politikos svarba taip pat turėtų būti siejama su papildoma nauda Europos kosmoso agentūros, o ne tik valstybių narių veiklai.

40. Didelėje reglamento projekto dalyje nagrinėjami su pasiūlyta agentūra susiję organizaciniai klausimai, didžiąja dalimi paimti iš reglamento dėl GSA. Dėmesys tokiems klausimams kelia grėsmę, kad bus pernelyg orientuojamasi į administravimo struktūrų kūrimą ir galiausiai nepakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių bus skiriama pagrindiniams klausimams, pavyzdžiui, platesnio užmojo ES kosmoso pramonės politikai.

41. Šiuo metu nedidelės šalys jau dabar susiduria su sunkumais bandydamos rasti žmogiškųjų išteklių, kad galėtų dalyvauti įvairioje veikloje. Tokių sunkumų gali daugėti, todėl valstybių narių pajėgumai aktyviai dalyvauti daugelyje veiklos sričių gali pradėti labiau skirtis. Reikėtų atidžiai apsvarstyti, kaip kuo geriau panaudoti išteklius, nes EKA ir ES bendradarbiavimo sistemos jau sukurtos.

42. Reikėtų toliau vykdyti ir stiprinti esamą veiksmingą įvairių Europos su kosmosu susijusių organizacijų, įskaitant, pavyzdžiui, EUMETSAT arba ECMWF, bendradarbiavimą. Norint išnaudoti visą jų potencialą reikėtų pasinaudoti esamomis žiniomis ir struktūromis,

Biudžetas

43. Biudžeto asignavimai būtų sveikintinas dalykas. Kosmoso programa remia daugelį ES politikos sričių, vadinasi sąnaudos nėra vien konkrečios veiklos sąnaudos, o priemonė iš esmės prisideda prie kitų ES politikos sričių. Šiuo atžvilgiu reikia atkreipti dėmesį į tai, kad finansiniai ištekliai, numatyti naudojimo įdiegimui ir skatinimui, turėtų atspindėti didėjantį piliečių ir įmonių dalyvavimą. Todėl jie neturėtų būti mažesni nei numatyta dabartiniu laikotarpiu, pavyzdžiui, programos „Copernicus“ atveju – ne mažiau kaip 5 % viso programos „Copernicus“ biudžeto. EGNOS ir GALILEO atveju įdiegimo biudžetas neturėtų apimti išlaidų, skirtų naujoms administracinėms struktūroms sukurti, o būti sutelktas išskirtinai tik į skatinimą ir rinkos plėtrą. Jau vykdoma veikla, jei ji nebus tinkamai finansuojama, žlugs arba taps nebereikšminga, o tai keltų grėsmę jau padarytoms investicijoms.

44. Komitetas apgailestauja, kad programoje „Horizontas“ nenumatytas konkretus kosmosui skirtas finansavimas.

45. Atkreipia dėmesį į tai, kad palydovinių technologijų įdiegimui reikia didelių pradinių investicijų, ir rekomenduoja, kad valdžios institucijos išnagrinėtų galimybę sukurti naujų, į rinką orientuotų ir patrauklių finansavimo priemonių mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kuriančioms palydovines technologijas.

Papildomi klausimai

46. Spręsdama ginčytinus pastarojo meto kosmoso politikos klausimus, pavyzdžiui, susijusius su kosmoso išteklių naudojimu (įskaitant kosmoso kasybą), kurie nagrinėjami valstybių narių, pavyzdžiui, Liuksemburgo, teisės aktuose, ES gali padėti pasiekti didesnę tarptautinę bendrą sutarimą dėl to, kaip tokie nacionalinės teisės aktai yra susiję su tarptautine teise, kaip nurodoma daugelyje konvencijų.

47. Šiame pasiūlyme yra paminėta ES galimybė prisijungti prie su kosmoso politika susijusių konvencijų, tačiau kiekvienu konkrečiu atveju ją reiktų vertinti atskirai.

2018 m. gruodžio 6 d., Briuselis

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Karl-Heinz LAMBERTZ
